

REZUMAT

privind executarea proiectului de cercetări științifice

aplicative/fundamentale (instituțional)

pentru anii 2015 - 2018

Executant Laborator de gastroenterologie – labgastroenterologie@usmf.md

telefon de contact 022 20553

Proiectul (titlul) **”Bolile cronice difuze ale ficatului – manifestări extrahepatice”**

Cifrul Proiectului 15.817.04.38A

Direcția Strategică 3. Sănătate și Biomedicină

Directorul proiectului Dumbrava Vlada-Tatiana

Pe un material clinic reprezentativ, colectat pe etape, prin metode clinico-paraclinice complexe, a fost analizată concomitent starea funcțională a ficatului cu:

- statutul hormonal hipofizar-gonadic (265 pacienți cu hepatite ctonice virale B și C, 109 cu steatoză hepatică, 20 cu ciroză hepatică. Lotul martor 62 persoane sănătoase.),
- metabolismul serotoninei (147 pacienți cu hepatite cronice virale B, C, D. Lotul martor 29 persoane sănătoase),
- activitatea mesagerilor intracelulari (265 pacienți cu hepatite ctonice virale B și C, 109 cu steatoză hepatică, 307 cu hepatopatii. Lotul martor 62 persoane sănătoase),
- funcționalrea sistemului de coagulare (298 pacienți cu hepatite cronice virale (B, C), Lotul de comparație s-a constituit din persoane fără HC virale.),
- modificările din cadrul sindromului metabolic (240 de pacienți cu hepatitele cronice virale: (B, C). Lot de comparație 152 de pacienți fără hepatite cronice virale, dar cu alte patologii hepatobiliare.)
- starea funcțională a pulmonilor (43 pacienți cu infecție cronică VHB, 129 pacienți cu astm bronșic. Lotul martor 15 persoane sănătoase.),
- manifestările clinice digestive (147 pacienți cu hepatite cronice virale B, C, D. Lotul martor 29 persoane sănătoase).

Rezultatele sugerează existența legăturilor și influențelor reciproce între maladia hepatică de bază și aspectele extrahepatice studiate. Aceste interrelații stau la baza explicării unor elemente patogenetice ale bolilor cronice difuze ale ficatului și completează cunoștințele despre formele clinico-evolutive ale diferitor BCDF. A fost stabilit:

- Implicarea mecanismelor hormonale hipofizar-gonadice în patogeneza BCDF: Modificări de concentrație a hormonilor FSH, LH, coriogonină, estradiol, progesteron, testosteron în funcție

de forma bolii hepatice (hepatite cronice, steatoze hepatice, ciroză hepatică), care variază în funcție de sex, vârstă, statutul ponderal.

- Modificările statutului serotoninic la pacienții cu HC nu sunt influențate direct de activitatea procesului hepatic, dar depind, în special, de statutul afectiv al pacienților (prezența și gradul depresiei) și se produc cu implicarea mecanismelor imunologice.
- Activitatea mesagerilor intracelulari AMPc și GMPc depinde de forma bolii cronice difuze a ficatului (hepatită cronică, hepatopatii, steatoză hepatică, ciroză hepatică), posedă particularități în funcție de vârstă, sex, statutul ponderal. Rezultatele completează cunoștințele despre rolul patogenetic al mesagerilor intracelulari (AMPc, GMPc) în evoluția BCDF.
- Bolile cronice difuze ale ficatului, într-o proporție semnificativă (30-50% în funcție de forma bolii) se asociază cu sindromul metabolic. Sunt necesare cercetări suplimentare asupra componentelor sindromului metabolic pentru a elabora strategii de profilaxie a sindromului metabolic la persoanele cu patologie hepatică.
- Hepatita cronică HBV HBsAg negativă, "ocultă", asimptomatică, nu este lipsită de afectarea mecanismelor imune fine. Acest fundal imunologic servește la modificarea evoluției clasice a astmului bronșic, iar pacienții cu astm bronșic infectați HBV necesită conduită medicală specială. Modificările de tip obstructiv și restrictiv din cadrul astmului bronșic au fost mai exprimate în caz de asociere cu infecția VHB, în special, în forma HBsAg negativă.
- Apariția simptomelor digestive (de reflux, dispeptice) în hepatitele cronice virale, cel mai des, este determinată de mecanisme de interrelații psihosomatice (de somatizare), influențată de factorii psihoemoționali, dar nu depind de forma sau de activitatea bolii hepatice. Pacienții cu simptome digestive de reflux și dispeptice necesită conduită medicală individualizată și abordare interdisciplinară. Studiarea concentrației hormonului gastrina la pacienții cu hepatite cronice sa identificat o creștere veridică comparativ cu grupul de control Concentrația gastrinei a fluctuat sincron cu funcția motorie a zonei gastroduodenale

Rezultatele cercetării au fost publicate în reviste naționale și internaționale.

Per ansamblu, pe parcursul anului 2018 Laboratorul de gastroenterologie a reușit să obțină rezultate care corespund obiectivelor preconizate, cu excepția obiectivelor, pentru realizarea cărora a fost necesară achiziționarea în termeni utili a utilajului special S-a făcut o *cerere de prelungire a termenului* de execuție a etapei respective a proiectului.